Vinařský věstník

7
2020

Obsah:

Z domova 2
Ze zahraničí 9

jihomoravský kraj

Ve spolupráci s Jihomoravským krajem zpracoval SVČR
Produkováno s podporou Vinařského fondu ČR.

SEZÓNA VÝLETŮ KRAJEM VÍNA NA MORAVSKÝCH VINAŘSKÝCH STEZKÁCH ZAČALA, FOTO: KAMILA VLČKOVÁ

Z domova

Mimořádné 10. kolo Programu rozvoje venkova

Ministerstvo zemědělství spouští od 14. července příjem žádostí do mimořádného 10. kola Programu rozvoje venkova (PRV), ve kterém je celkem 3,4 miliardy korun. Hlavním cílem je zvýšit potravinovou soběstačnost ČR. Peníze z PRV bude nově možné čerpat i na tvorbu e-shopů a internetových stránek. MZe ČR upravilo pro 10. kolo PRV pravidla tak, aby lépe reagovala na krizovou situaci způsobenou pandemií koronaviru a k zemědělcům a potravinářům se co nejrychleji dostala hotovost. Otevírá se také možnost pro čerpání dotací na nákup aut pro rozvoz potravin i krmiv a na zřízení e-shopů a internetových stránek. MZe tak chce podpořit místní trhy i prodej přes internet, který v době koronavirových opatření začali lidé využívat častěji. Základní změny v pravidlech pro 10. kolo je k dispozici na stránkách MZe ČR.

ZPRAVODAJ PK ČR 28/2020

Spotřeba pesticidů v České republice za rok 2019 opět klesla

2. 7. 2020 – Tisková zpráva – Celkové množství chemických přípravků na ochranu rostlin, které čeští zemědělci použili v loňském roce, oproti roku 2018 mírně kleslo. Zemědělci více používají alternativní přípravky, které jsou šetrnější k přírodě. Uvádí to Výroční zpráva o plnění Národního akčního plánu pro bezpečné používání pesticidů v České republice za rok 2019.

„Česká republika je v používání pesticidů pod průměrem Evropské unie. Jejich spotřeba u nás za poslední roky klesá. Například předloni to bylo o 8,8 procenta méně než v roce 2017 a v roce 2019 o 1,4 procenta méně než v roce 2018. U glyfosátu byla spotřeba v roce 2018 dokonce nižší o 25,5 procenta oproti roku 2017 a v roce 2019 o 13 procent nižší ve srovnání s rokem 2018. Jsme mezi trojicí unijních zemí, s Portugalskem a Irskem, kde objem prodaných prostředků proti škůdcům klesá nejvíce. Přibližně dvě třetiny unijního prodeje pesticidů připadají podle evropského statistického úřadu Eurostat na čtyři země, a to Francii, Španělsko, Itálii a Německo," řekl ministr zemědělství Miroslav Toman.

Ochrana půdy, vody a ovzduší patří k prioritám Ministerstva zemědělství (MZe). Národní akční plán (NAP) k bezpečnému používání pesticidů, který přijala předloni vláda, v pětiletém horizontu snižuje používání přípravků v zemědělství i v lesnictví. Podle výroční zprávy NAP za loňský rok opět poklesla spotřeba chemických přípravků na ochranu rostlin a stoupla spotřeba biopreparátů.

Loni více klesla spotřeba herbicidů a desikantů. Důvodem byl zákaz předsklizňového používání přípravků s účinnou látkou glyfosát u potravinářské produkce, takže se jejich spotřeba meziročně snížila o 13 % (z 558 837 kg v roce 2018 na 485 816 kg v roce 2019). Vzhledem k loňskému průběhu počasí nebylo nutné opakovat insekticidní ošetření, a v meziročním srovnání tak došlo k mírnému poklesu spotřeby také v kategorii insekticidů. Podle statistiky je patrný i významný pokles spotřeby insekticidních mořidel, to je důsledek zákazu používání insekticidních mořidel na bázi neonikotinoidů do obilnin z roku 2018.

Úkoly vyplývající z opatření NAP, uvádí zpráva, byly v roce 2019 naplňovány ve všech oblastech zaměření, tj. oblasti ochrany zdraví lidí, vod a oblasti snížení rizik spojených s používáním přípravků na ochranu rostlin (POR) z hlediska necílových organismů, a to díky aktivitám organizací státní správy, akademické a výzkumné sféry.

NAP k bezpečnému používání pesticidů je soubor opatření, kterým se ve členských státech EU realizuje program snížení nepříznivého vlivu přípravků na ochranu rostlin na zdraví lidí a životní prostředí. Rozsah plnění úkolů NAP ke snížení používání pesticidů v ČR je každoročně vyhodnocován a publikován formou výroční zprávy o plnění NAP, kterou MZe předkládá pro informaci vládě.

VOJTĚCH BÍLÝ TISKOVÝ MLUVČÍ MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ

ÚKZÚZ zahájil zkoušení přípravků na ochranu rostlin pro ekologické zemědělství a integrovanou produkci

21. 7. 2020 – Tisková zpráva – ÚKZÚZ v letošním roce zahájil ověřování účinnosti přípravků a pomocných prostředků na ochranu rostlin, které lze použít v ekologické a integrované produkci révy vinné, ovoce a zelenin. Pěstitelé tak budou mít díky novému systému do budoucna více nezávislých informací o nízkorizikových přípravcích vhodných pro zmíněné způsoby pěstování.

V rámci trvalých kultur bylo zahájeno testování přípravků na ochranu rostlin (POR) v révě vinné a jádrovinách – konkrétně jabloních. U obou kultur byly cílové choroby vybrány na základě diskuse s profesními svazy, a přípravky k testování i s ohledem na jejich šetrnost k životnímu prostředí a možnostem uplatnění v ekologickém zemědělství (EZ).

Pro révu vinnou byly k testování zvoleny dvě cílové choroby: padlí révové (*Erysiphe necator*) a plíseň šedá (*Botrytis cinerea*). V případě jabloní jsou testovány přípravky proti strupovitosti jabloní (*Venturia inaequalis*), skládkovým chorobám způsobovanými nejčastěji patogeny *Venturia inaequalis, Pezicula, Glomerella, Monilinia fructigena, Penicillium expansum, Botrytis cinerea, Fusarium* sp. atp., a mšicím.

Vzhledem k tomu, že ÚKZÚZ nedisponuje homogenními jednoodrůdovými porosty révy vinné ani ovocných druhů, na kterých by mohly být pokusy založeny, byla vybrána pracoviště se zkušenostmi v oboru a certifikátem GEP* pro zkoušení POR. Pro révu vinnou je to EKOVÍN a v jádrovinách VŠÚO Holovousy. Zkoušení v zelenině a bramborách pak probíhá na pracovišti ÚKZÚZ v Olomouci – Holicích.

Zkoušením je ověřována účinnost POR ve vazbě na vhodnost pro EZ a IP. Jedná se o první rok státem organizovaných zkoušek, kdy se zakládá tento systém v ÚKZÚZ ve vazbě na zmocnění v rostlinolékařském zákoně a požadavky Národního akčního plánu (NAP) pro trvale udržitelné používání pesticidů. Pokusy budou příští rok opakovány a následně budou Ústavem zveřejňovány první výsledky a doporučení. K šíření těchto informací bude mj. využíván Rostlinolékařský portál i školení ekozemědělců a IP.

Do budoucna se uvažuje o podobných pokusech při pěstování dalších zemědělských plodin na orné půdě.

*GEP – Good Experimental Praktice – zásady správné pokusnické praxe

IVANA KRŠKOVÁ, TISKOVÁ MLUVČÍ

Upozornění na protiprávní označování vín názvy moštových odrůd nebo jejich synonymy

Vážení vinaři, SZPI nám adresovala dopis, ve kterém se na nás obrací z důvodu, informování o zjištěném protiprávním jednání ze strany některých subjektů. Takovéto jednání přitom spočívá v klamavém / zavádějícím označování vín, s ohledem na uvedení názvu moštové odrůdy nebo jejího synonyma, které není možné použít. Níže takovéto jednání uvádí na konkrétních příkladech.

Příklad: Víno s názvem moštové odrůdy Frankovka / Muškát moravský

Je běžné, že příjemce (případně jiný subjekt) si přiveze nebo nechá přivést na území České republiky nebalené víno s názvem moštové odrůdy „Frankovka" nebo „Muškát moravský", původem ze Slovenské republiky. Již v průvodním dokladu může „klamavě" figurovat název chráněného označení původu (dále jen „CHOP") nebo chráněného zeměpisného označení (dále jen „CHZO"), které příjemce automaticky přepíše do oznamovacího formuláře na základě jednoho z požadavků stanovených v § 14a zákona č. 321/2004 Sb. Avšak dle slovenského zákona č. 313/2009 Z. z. (§ 14 a § 15), vína s názvy CHZO nebo CHOP musí být plněna na území, ve kterém proběhla výroba vína (sběr hroznů), tedy Slovenská republika.

Dále čl. 50 odst. 3 (resp. odst. 4) nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/33 odkazuje na názvy vybraných moštových odrůd a jejich synonyma, které jsou vymezeny v příloze IV daného nařízení. Tyto názvy jsou tvořeny (případně jsou částečně obsaženy) chráněnými oblastmi původu či zeměpisnými označeními, a proto vína vyrobená a označená názvy moštových odrůd dle přílohy IV daného nařízení musí vždy splňovat požadavky stanovené předpisem daného členského státu anebo specifikací CHOP / CHZO.

Vína jsou následně naplněna do lahví a označena etiketou, přičemž v označení nesprávně obsahují, jak názvy CHOP / CHZO, tak i názvy moštových odrůd „Frankovka" nebo „Muškát moravský". To však není možné. Tímto jednáním se subjekt dopouští závažného prohřešku – falšování produktu, neboť se jedná o porušení ustanovení čl. 103 nařízení EP a Rady (EU) č. 1308/2013 (v návaznosti na § 3 odst. 2 písm. a) bodu 3 zákona č. 321/2004 Sb.) Za takové jednání subjektu hrozí podle ustanovení § 39 odst. 7 písm. d) zákona č. 321/2004 Sb. sankce až do výše 50 milionů Kč.

Další příklady:

Podobné příklady souvisí s názvy moštových odrůd „Rizling rýnský", „Dunaj" nebo „Frankovka modrá", které lze uvést pouze na vína s CHOP / CHZO, původem ze Slovenské republiky a plněná ve vymezené zeměpisné oblasti. V rámci uvedených příkladů se jedná zejména o moštové odrůdy vymezené výhradně pro Slovenskou republiku.

Existují však vína původem z jiných členských států nebo třetích zemí, přičemž pravidla (použití CHOP / CHZO nebo místa plnění) pro označování jsou stanovena v předpisech jednotlivých zemí. Použití názvů moštových odrůd je však možné ověřit přes seznamy povolených moštových odrůd a jejich synonym (viz odkaz níže).

Zároveň si Vám dovoluji uvést postup, na základě kterého by měli příjemci nebaleného vína (resp. ti, kteří takové víno budou označovat) postupovat, aby uvedli na trh správně označené víno.

1) Před nákupem zahraničního vína je nutné ověřit možnost označení výrobku názvem CHOP, CHZO dle předpisu či specifikace (zejména údaj o místu plnění).
   a) Ověřením ve specifikaci zveřejněné na webu:
   https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/food-safety-andquality/certification/quality-labels/geographical-indications-register/ [Wine Register]
   b) Ověřením u dodavatele (nebo příslušného kontrolního orgánu daného státu).
2) Dále je nutné ověřit možnost označit víno názvem moštové odrůdy nebo jejím synonymem.
   a) Ověřením v seznamu moštových odrůd a jejich synonym dle přílohy IV nařízení Komise (EU) 2019/33 [čl. 50 odst. 3 a odst. 4 nařízení Komise (EU) 2019/33], nebo
   b) Pokud název moštové odrůdy není uveden v seznamu (viz výše) tak:
      i) je nutné ověření seznamu schválených moštových odrůd pro vína EU, https://ec.europa.eu/agriculture/wine/lists_en, [list 8, seznam dle členského státu nebo dle názvu moštové odrůdy], nebo
      ii) je nutné ověření databáze OIV pro vína ze třetích zemí. http://oiv.int/en/statistiques/recherche?bdd=Cepage [na levé liště zadat „Varieties"]
3) Následně je možné víno označit názvem moštové odrůdy.
   a) Průvodní doklad musí obsahovat osvědčení o CHOP / CHZO / názvu moštové odrůdy / ročníku sklizně dle čl. 11 odst. 1 nařízení Komise (EU) 2018/273 (případně dle pravidel pro tuzemské průvodní doklady dle § 11 vyhlášky č. 88/2017 Sb.).
   b) Oznamovací formulář musí být po příjmu nebaleného vína vyplněn mimo jiné s údajem stanoveným dle § 14a zákona č. 321/2004 Sb.
   c) Nakonec se uvedou všechny povinné údaje na etiketě, přepravním obalu, nabídce pro spotřebitele dle platných právních předpisů.

Podrobnější postup označování vinařských produktů názvy moštových odrůd a jejich synonymy, uváděných do oběhu v České republice naleznete v záložce „Víno / Vinařská stanoviska" na webových stránkách www.szpi.gov.cz.

Ke stažení:
priloha_800363508_0_AA976--112-Svaz-vinaru-protipravni-oznacovani-vin

ZDROJ: SZPI, SV ČR, 3.7.2020

Zahraniční pracovníci – aktuální informace 15. 7. 2020 – transit přes HU

Maďarsko od zítřka (od 15. 7.) zpřísňuje pravidla pro vstup do země, tranzit ukrajinských pracovníků z Ukrajiny do ▸

ČR je však i nadále možný. Musí se jen dodržet následující podmínky:

1) Na UA-HU hranicích bude provedena zdravotní kontrola a v případě příznaků nákazy nebudou ukrajinští pracovníci na území HU vpuštěni;
2) je nutné mít platné doklady pro vstup do Schengenského prostoru (ukrajinští pracovníci potřebují pracovní vízum C či D);
3) je nutné prokázat, že se jedná opravdu o tranzit do ČR – je potřeba doložit účel a cíl cesty (ukrajinští pracovníci potřebují pracovní smlouvu v ČR);
4) musí být zajištěna možnost vstupu do cílové země a možnost průjezdu na celé trase (v případě cesty do ČR jde i o průjezd Slovenskem či Rakouskem).

Při tranzitu ukrajinských pracovníků do ČR skrze území Maďarska je nutné dále dodržovat určitá pravidla (používat vyhrazené hraniční přechody a trasy, zastavovat se pouze na vyhrazených odpočívadlech a opustit Maďarsko v co nejkratším čase). Hraniční přechody, tranzitní trasy i vyhrazené čerpací stanice a odpočívadla jsou uvedeny na mapce na stránkách maďarské policie: http://www.police.hu/hu/hirek-es-informaciok/hatarinfo

AKCR.CZ, 15. 7. 2020

Aktuální informace pro české firmy ke vstupu zahraničních občanů do ČR za účelem zaměstnání v zemědělství a potravinářství

23. 7. 2020 Aktuální souhrn informací pro české podniky z oblasti zemědělství, které zaměstnávají pracovníky ze zahraničí.

1. Od 20. 7. 2020 stanovuje podmínky vstupu do ČR Ochranné opatření ministerstva zdravotnictví ze dne 17. 7. 2020.
2. Zahraničním pracovníkům ze třetích zemí, které nejsou na seznamu zemí s nízkým rizikem nákazy onemocnění COVID-19 (zjednodušené schéma zde), a cizincům, kteří mají v těchto zemích přechodný nebo trvalý pobyt, je vstup do ČR umožněn za podmínky, že mají:
   - povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu v zemích s nízkým rizikem nákazy onemocnění COVID-19,
   - jsou držiteli platného dlouhodobého víza, průkazu o povolení k dlouhodobému, přechodnému nebo trvalému pobytu na území České republiky vydaných Českou republikou,
   - jsou držiteli krátkodobého víza vydaného Českou republikou po 11. květnu 2020
3. Pro zahraniční pracovníky, kteří v období 14ti dnů před vstupem do ČR pobývali na území států, které nejsou na seznamu států s nízkým rizikem onemocnění COVID-19 (viz tzv. Semafor), platí povinnost nahlásit vstup příslušené krajské hygienické stanici a bezodkladně se na vlastní náklady podrobit RT-PCR testu na přítomnost SARS CoV-2. V případě, že do 72 hodin nepředloží negativní test, krajská hygienická stanice rozhodne o karanténě, v případě pozitivního testu o izolaci. Bez negativního výsledku RT-PCR testu není zahraničním pracovníkům povolen vstup do provozu nebo na pracoviště.
4. Aktuálně je pro příjezd pracovníků z Ukrajiny do ČR možná cesta do ČR přes Maďarsko a Rakousko. Hlavním přechodem na maďarsko-ukrajinské hranici pro tranzit do ČR je hraniční přechod Čop/Záhony. Další přechody, trasy, čerpací stanice a odpočívadla vyhrazené pro tranzit jsou uvedeny na stránkách maďarské policie., Povolení k transitu není dle informace ZÚ ČR Budapešť nutné. Podmínky transitu přes Rakousko viz stránky ZÚ ČR Vídeň.
5. S ohledem na zhoršenou epidemiologickou situaci ve třetích zemích, zejména na Ukrajině, Vláda ČR v pondělí 22. června vydala opatření, kterým prodloužila platnost povolení k pobytu na území ČR na základě krátkodobých pracovních nebo sezonních víz a povolení k zaměstnání pro cizince ze třetích zemí až do 16. září 2020 – viz informace Ministerstva vnitra. Prodloužení se vztahuje jak na pracovníky, kteří do ČR přicestovali před vyhlášením nouzového stavu, tak po něm.
6. Bylo zahájeno podávání nových žádostí na konzulátech dle aktuálních informací na stránkách Ministerstva zahraničních věcí.
7. Od 15. 6. 2020 je rovněž obnoveno přijímání žádostí o tzv. zaměstnanecké karty v rámci vládního Programu kvalifikovaný zaměstnanec. Blíže viz web MPO.
8. Od 11. 5. je obnoveno přijímání žádostí o zajištění pracovníků z Ukrajiny v rámci Programu mimořádného pracovního víza – viz odkaz Ministerstva zemědělství.

HTTP://EAGRI.CZ/PUBLIC

Výskyt hraboše polního v červnu 2020

7. 7. 2020 – Celorepublikový průměr intenzity hrabošů dosáhl v červnu 199 aktivních východů z nor na hektar, což odpovídá letnímu prahu škodlivosti, který je 200 aktivních východů z nor na hektar. I přes mírné zvýšení stavu populací je patrné, že k masivní gradaci již v tomto roce plošně nedojde. Lokálně však intenzita výskytu hraboše může stoupat, což se v průběhu června projevilo např. ve Středočeském a Jihočeském kraji.

V současnosti pokračuje monitoring ÚKZÚZ v jetelotrávách, vojtěšce, jeteli a trvalých kulturách včetně sadů a vinic. Objektivní monitoring již není možné zajistit v hustě setých plodinách. Na řadě lokalit došlo k úplnému vymizení hraboše, naopak na některých polích s obilninami je možné pozorovat silný výskyt. Stále platí, že hraboš se vyskytuje mozaikovitě a lokálně může i v tomto roce způsobovat škody.

Nejpočetnější červnové stavy hrabošů (extrémní výskyty) byly zaznamenány v porostech trvalých travních porostů, vojtěšky a jetele ve Středočeském a Jihočeském kraji (1 200 až 5 700 aktivních východů z nor na ha).

V současnosti pokračuje pokles početnosti hraboše ve všech krajích. Potenciál pro nárůst však evidujeme ve Středočeském, Pardubickém a Jihočeském kraji. Situace v oblastech, kde došlo k extrémním škodám, by se neměla opakovat, naopak v oblastech, kde byla zaznamenána nižší početnost hrabošů, lze v letošním roce gradaci očekávat.

IVANA KRŠKOVÁ, TISKOVÁ MLUVČÍ ÚKZÚZ (KRÁCENO)

Opatření způsobila pokles hrabošů, obavy z hromadných otrav necílových organismů se nenaplnily

15. 7. 2020 – Tisková zpráva – Kalamitní výskyt hraboše polního sužoval Česko v roce 2019 a přetrval do jarních měsíců roku 2020. Ústřední kontrolní a zku- ▸

šební ústav zemědělský (ÚKZÚZ) proto letos v předjaří reagoval mimořádnými opatřeními ke snížení hospodářských škod. Výjimečné a dočasné povolení aplikace vyšších dávek rodenticidů včetně možnosti jejich povrchového rozmetání na nejhůře postižených pozemcích tak umožnilo zemědělcům lokálně snížit výši škod. K hromadným otravám necílových živočichů přitom nedošlo.

V roce 2019 došlo na území ČR k mimořádným výskytům hraboše polního, což bylo zejména na střední a jižní Moravě příčinou hospodářsky významných škod. Gradace hraboše polního pokračovala po celou mírnou zimu 2019/20 a jaro 2020. Pro období 13. února až 11. června 2020 proto ÚKZÚZ ve spolupráci se SZÚ vydal mimořádná opatření proti přemnoženému hraboši s cílem umožnit zemědělcům alespoň částečně snížit hospodářské škody zejména na pícninách, ozimých plodinách a trvalých kulturách. V tomto období bylo možno použít rodenticidy výše uvedenými způsoby max. 3× a pouze za podmínky kalamitního přemnožení hraboše na daném pozemku. V případě rozhozu rodenticidu na povrch byla aplikace navíc podmíněna předchozím ověřením kalamitního stavu hraboše na dotčeném pozemku na základě terénního šetření ÚKZÚZ.

Klíčovou příčinou přemnožení hraboše v letech 2018–2019 nebyly celkově dosažené počty hrabošů, které byly srovnatelné např. s rokem 2014, nýbrž dlouhodobě pro hraboše příznivý průběh počasí vyznačující se především mírnou zimou 2018/2019. Průběh počasí významně ovlivnil celkové načasování gradace hraboše polního, která tak započala o 3 měsíce dříve a právě v tomto období nastartovala významné hospodářské škody na plodinách. Podobně příznivý byl i průběh podzimu 2019 a zimy 2019/2020, kdy průběh počasí neměl obvyklý negativní dopad na populace hrabošů na našem území. Intenzita výskytu tohoto škůdce se nedržela pod prahem škodlivosti, nýbrž mnohonásobně převyšovala práh škodlivosti a existovalo značné riziko dalších hospodářsky významných škod na zemědělských porostech. Úbytek množství hraboše v roce 2020 byl proto velmi pozvolný a nebylo možné se spoléhat na prudký přirozený pokles početnosti během zimy. Pokud by se jarní počasí vyvíjelo obdobně jako v roce 2019, mohlo opět dojít k prudkému nárůstu početnosti a značným škodám.

V průběhu února až června 2020 provedli inspektoři ÚKZÚZ šetření celkem na 109 092 ha, a kalamitní přemnožení hraboše bylo potvrzeno celkem na 89 155 ha, což představuje 82 % celkové šetřené plochy. Nejvíce byly kalamitním přemnožením hraboše postiženy pícniny (trvalé travní porosty, jeteloviny, trávy) v rozsahu 93 % prohlédnutých ploch, dále trvalé kultury (sady, vinice) v rozsahu 91 % prohlédnutých ploch, řepka ozimá v rozsahu 86 % prohlédnutých ploch a ozimé obiloviny v rozsahu 77 % prohlédnutých ploch. Nejméně byly kalamitně postiženy jařiny v rozsahu 4 % prohlédnutých ploch. Nejvyšší hodnoty kalamitního stavu vykazovaly porosty na jižní a severní Moravě, pouze v případě pícnin jižní Čechy.

Zemědělci jsou povinni oznamovat ÚKZÚZ zamýšlenou aplikaci všech rodenticidů alespoň 3 dny před její realizací. Od počátku roku 2020 do 15. 6. 2020 ÚKZÚZ obdržel celkem 1 210 oznámení aplikací rodenticidů; z toho bylo 848 (70 %) na aplikaci do nor v dávce do 2 kg/ha, 117 (10 %) na aplikaci do nor ve zvýšené dávce 2–10 kg/ha a 245 (20 %) na aplikaci rozhozem na povrch pozemků v dávce 2–10 kg/ha. Nejvyšší počet oznámení se vztahoval k ozimým plodinám včetně řepky ozimé. Rodenticidy byly proti hraboši nejvíce aplikovány na jižní Moravě, ve východních Čechách a na severní Moravě. Nejvíce oznámení o aplikaci rozhozem na povrch pozemku se týkalo ozimých obilovin (179), nejméně porostů trvalých kultur (2).

Účinnost aplikovaných rodenticidů byla prokazatelně dobrá zejména při jejich časné aplikaci v raných růstových fázích ošetřené plodiny. Později se účinnost rodenticidů snižovala s ohledem na velmi rychlý růstový vývoj rostlin na jaře a dostatek čerstvé zelené potravy pro hraboše. Rodenticidy pochopitelně nezastavily gradaci hraboše, při včasné aplikaci však umožnily lokálně snížit populační hodnoty hrabošů a tím snížit i hospodářské škody na porostech na ošetřených pozemcích.

Na základě sdělení Státní veterinární správy, státních veterinárních ústavů a České společnosti ornitologické byla otrava fosfidem zinku laboratorně prokázána u jednoho bažanta a jedné káně. Zcela se tak potvrdil předpoklad, že při dodržení všech stanovených podmínek aplikace rodenticidů nedojde k hromadným otravám necílových živočichů, a to ani při výjimečném povolení aplikace rodenticidů rozhozem na povrch pozemků. U dříve prezentovaných otrav necílových organismů nebylo možno plně prokázat, zda byl úhyn důsledkem otravy nebo jiných příčin.

Současný stav populace hraboše posiluje předpoklad, že ve druhé polovině roku 2020 nedojde celoplošně ke vzniku rozsáhlých a značných hospodářských škod, srovnatelných s rokem 2019. K přemnožení hraboše však může stále docházet na lokální úrovni, zejména v porostech vojtěšky, trvalých travních porostů, u trvalých kultur (sady, vinice). Lokální extrémní počty hrabošů jsou aktuálně zaznamenány např. na plochách obilnin, ale i řepky v Ústeckém kraji. Zvýšenou lokální škodlivost lze tak očekávat i v okresech středních a severozápadních Čech.

ÚKZÚZ i nadále provádí cílený monitoring intenzity výskytu hraboše na celém území ČR a pravidelně v měsíčních intervalech uveřejňuje výstupy.

IVANA KRŠKOVÁ, TISKOVÁ MLUVČÍ
(KRÁCENO)

Jak zvládnout sucho i povodně? Ministerstvo zemědělství mění krajinu, aby zadržela více vody

24. 7. 2020 – Tisková zpráva – Česká krajina se viditelně mění, mizí z ní velké lány, přibývají stromořadí, meze, stovky nových rybníků i tůní a mokřadů. Ministerstvo zemědělství (MZe) změnilo řadu pravidel, kterými se musí zemědělci při hospodaření řídit, masivně investuje do budování a obnovy rybníků nebo pozemkových úprav, které pomáhají krajinu více rozčlenit, a podporuje také živočišnou výrobu produkující pro půdu tolik potřebnou organickou hmotu. Jen v loňském roce jsme do boje proti dopadům sucha investovali 13,7 miliardy korun.

„Jsme otevřeni racionální diskuzi o dalších změnách postupů a pravidel, tuto výzvu bohužel část veřejnosti zatím nevyslyšela. Přitom jsme například v červnu, přesně dle dřívějšího slibu, zveřejnili desetiletý plán na využití meliorací a pozemkových úprav pro řešení dopadů klimatické změny. Současně jsme uvedli, že jde o otevřený dokument, ke kterému se může kdokoliv vyjádřit a přidat podněty, které by mohly boj s klimatickou změnou učinit ještě efektivnější. Bohužel do dnešního dne se k materiálu vyjádřil pouze jeden odborný vodohospodářský časopis. Ostatní ▸

organizace mlčí, a místo věcné diskuze u stolu pouze svolávají demonstrace a další veřejné happeningy. Chtěl bych tedy všechny vyzvat, aby debata byla více o faktech než o emocích," řekl ministr zemědělství Miroslav Toman.

První část opatření v boji proti suchu se týká krajiny a její schopnosti zadržet vodu. Od letošního roku musí zemědělci na erozně ohrožené půdě omezit velikost pole s jednou plodinou maximálně na 30 hektarů. Od příštího roku bude toto pravidlo platit na veškeré orné půdě. Česká krajina se díky tomu reálně mění, nejde jen o deklaraci na papíře, ale reálný krok, kterým se všichni zemědělci musí řídit, jinak nemají nárok na celou výši dotace. K lepšímu stavu krajiny přispívá také dodávání organické hmoty do půdy a omezení používání chemických prostředků. Česká republika jako jedna z prvních zemí EU již v loňském roce zakázala předsklizňovou aplikaci glyfosátu na plodiny určené k potravinářskému využití. „Jen loni u nás spotřeba glyfosátu meziročně klesla o více než 25 procent, letos o dalších 13 procent. Dle evropského statistického úřadu Eurostat jsme mezi trojicí zemí EU, kde používání prostředků proti škůdcům klesá nejvíce. V ČR se spotřeba pesticidů za poslední roky snížila o 27 procent, ve Francii vzrostla ve stejném období skoro o 40 procent a třeba v Rakousku, které je nám často dáváno za vzor, vzrostla dokonce o 53 procent," uvedl ministr Toman.

V novém programovém období bude MZe také nad rámec podpory zalesňování, zatravňování orné půdy a ekologického zemědělství podporovat tzv. agrolesnictví, tedy systém využívání půdy, ve kterém je stejný pozemek zároveň využíván k pěstování dřevin a k zemědělské činnosti. To pomáhá omezit erozi, zvýšit biodiverzitu, zvýšit retenci vody v krajině a zlepšit i malý vodní cyklus.

Pro lepší zadržení vody v krajině jsou důležité také pozemkové úpravy a využití starých meliorační systémů. MZe na konci června představilo desetiletý Plán opatření pro řešení sucha prostřednictvím pozemkových úprav a adaptací hydromeliorací. Jde o dokument, jehož oponentem byla Česká zemědělská univerzita v Praze. Na jeho základě chce MZe postupovat při koordinaci pozemkových úprav a dalších opatření realizovaných v krajině.

Do pozemkových úprav investovalo MZe v posledních dvou letech 4 miliardy korun a do budoucna chce jejich podporu ještě navýšit. Součástí pozemkových úprav bude i využití starých meliorační systémů. Tam, kde to půjde, budou meliorace přebudovány v takzvané regulační systémy, které v období sucha vodu zadrží a zpřístupní kořenům rostlin. MZe také veřejně uvedlo, že jde o otevřený materiál, ke kterému se může kdokoliv vyjádřit a doplnit jej.

Další část opatření v boji se suchem jsou opatření vodohospodářská a opatření v lesích. Cílem je totiž vodu v krajině zadržet a opakovaně ji využít, protože veškerá voda z našeho území odtéká. Jen za loňský rok MZe obnovilo nebo nově postavilo 387 rybníků, tedy v průměru více než jeden denně, a nadále v tomto tempu pokračuje.

MZe také zahájilo propojování vodárenských soustav, připraveno je již přes dvacet projektů, díky kterým se zlepší zásobování pitnou vodou pro více než 3,5 milionu obyvatel. Podporujeme i ochranu vodních zdrojů, například v okolí vodárenské nádrže Švihov jsme v loňském roce spustili projekt, při kterém zemědělci využívají šetrnější technologie a méně chemických prostředků. Postupně chceme tento projekt rozšířit i do okolí dalších vodárenských nádrží.

Také podoba lesů, které masivně zasáhla kalamita kůrovce, se výrazně mění. Díky změnám pravidel a cílené podpoře MZe se jen v loňském roce vysázelo v lesích více než 111 milionů listnatých stromů, oproti zhruba 33 milionům smrků. V budoucnu tedy budeme mít lesy druhově pestřejší a odolnější vůči změnám klimatu. A nezapomínáme ani na vodu v lesích, státní podnik Lesy České republiky buduje a obnovuje stovky tůní, mokřadů, rybníčků nebo meandruje koryta potoků do jejich původní podoby tak, aby i naše lesy měly dostatek vody.

Ministerstvo zemědělství bere adaptaci na klimatickou změnu vážně, dělá řadu opatření, která jsou vzájemně provázaná a musí být i do budoucna velmi komplexní. Je k tomu zapotřebí také věcná a racionální diskuze, která pomůže vyřešit problémy.

VOJTĚCH BÍLÝ, TISKOVÝ MLUVČÍ MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ

Snížení daně na potraviny? To nepřipustím, oznámila Schillerová

Uspořené desítky miliard by podle ministryně zůstaly ve zvýšených maržích obchodních řetězců a ceny potravin by se nesnížily. Už více než týden probíhá debata nad snížením DPH na potraviny, kdy Svaz obchodu a cestovního ruchu chce navrhnout po vzoru Německa snížit daň z patnácti procent na deset a s tímto návrhem souhlasí i opozice. Proti je ale ministryně financí Alena Schillerová (ANO), která tvrdí, že pokud by se daň snížila, na cenu by to nemělo žádný vliv a marže by zůstaly obchodním řetězcům. „Komu by desítky miliard zůstaly? Zůstaly by řetězcům a to je něco, co já nedopustím. Jakou máte záruku, že ty řetězce se o to podělí," uvedla v Otázkách Václava Moravce ministryně financí. Podle ní mají obchodní řetězce v České republice nehorázné marže. „Pokud někdo na koronakrizi vydělal, tak to byly řetězce s potravinami. Ty na tom vydělaly bezprecedentně a už je čas, aby se s lidmi podělily a marže snížily. Jenom tento jejich krok může snížit v Česku cenu potravin," vysvětlila Schillerová. V Německu si navíc obchodní řetězce nedovolí to, co v Česku, s čímž souhlasí i ekonomka Ilona Švihlíková. „Obávám se, že tento vládní krok by po vzoru Německa nic nevyřešil. Ceny by se nesnížily a konečný spotřebitel by tak žádnou změnu nepocítil a peníze by šly do marží," uvedla v pořadu Švihlíková. „Přesně tak, nemáme jistotu, že by se tento krok projevil v cenách pro spotřebitele, tak to nemá smysl," doplnila ministryně. Podle ní nejsou moc jiné varianty, jak jinak snížení cen potravin zajistit a regulovat cenu rovněž nehodlá. Řada opozičních stran je pro, aby se daň na potraviny snížila. Ekonomický expert ODS Jan Skopeček například tvrdí, že pro nastartování spotřeby je snížení daně na potraviny klíčové. „V Rakousku a Německu už schvalují výrazné snížení DPH, aby nastartovali spotřebu. Místo složitých výdajových programů potřebujeme nechat peníze u lidí a firem, aby s nimi mohli sami nakládat," řekl Skopeček. Pro je i TOP 09. „TOP 09 prosazuje úplné zrušení patnáctiprocentní sazby DPH a přesunutí všech položek do desetiprocentní, tedy samozřejmě i včetně potravin. A to natrvalo, nikoli jen dočasně," poznamenala šéfka TOP 09 Markéta Pekarová Adamová. Návrh hodlá podpořit i Agrární komora. Podle Prouzy je daň v Česku čtvrtá nebo pátá nejvyšší v Evropě a reakce snížení daní je napříč Evropou reakcí na koronavirovou krizi.

Návrh bude mít i podporu KDU-ČSL. „V době rekordního růstu inflace je toto jeden z mála nástrojů, jak pomoci lidem snížit náklady na život, především střed-

ně a nízkopříjmovým skupinám lidí, především seniorům a rodinám s dětmi," řekl ČTK lidovecký předseda Marian Jurečka.

V Německu dojde ke snížení daně z přidané hodnoty z 19 na 16 procent, respektive ze sedmi na pět procent u snížené sazby DPH. Týkat se to bude období od 1. července do konce letošního roku. Německé ministerstvo financí předpokládá, že daňové příjmy se kvůli tomu sníží o 20 miliard eur.

ZDROJ:SEZNAMZPRAVY.CZ, AUTOR: ZDISLAVA POKORNÁ, 29. 6. 2020

Pivo, víno, maso, ovoce. Zdražování v Česku nabírá na rychlosti

Zdražování v Česku a snižování hodnoty úspor zase nabralo na rychlosti. V červnu spotřebitelské ceny vzrostly meziročně o 3,3 procenta, ve srovnání s květnem potom poskočily o 0,6 procenta. „K červnovému meziročnímu růstu inflace přispěly nejvíce ceny potravin, bydlení, ale také dražší alkohol a tabák. Ceny tabákových výrobků vzrostly ve srovnání s loňským červnem o více než o 12 procent, ceny piva a vína byly vyšší o více než 5 procent," uvedla Pavla Šedivá, vedoucí oddělení statistiky spotřebitelských cen ČSÚ. Ceny mouky vzrostly meziročně o 12,9 procenta, vepřového masa o 10,2 procenta, uzenin o 11,6 procenta, ovoce o 27,2 procenta a cukru o 15,9 procenta. Oproti květnu mezi potravinami zdražovaly především ceny ovoce o 1,9 procenta, brambor o 7,3 procenta, sýrů a tvarohů o 1,3 procenta. „V ekonomice se začínají projevovat inflační tlaky dříve, než jsme očekávali. I když je červnový meziroční výsledek výrazně ovlivněn růstem cen v oddílech tabákových výrobků a alkoholických nápojů, předpokládám, že růst cen zejména potravin bude i nadále pokračovat," uvedla ekonomka a ředitelka společnosti Bondster Jana Mücková. „Inflace může být problémem už letos, protože ji bude doprovázet pokles mezd, takže lidé budou mít reálně v peněženkách méně," dodala.

NOVINKY.CZ, 10. 7. 2020

Ovoce v Česku zdražilo v červnu o 23 procent. Ceny elektřiny stouply o 8 procent

Ceny brambor klesly o 26,1 procenta, obilovin přes pět procent a ceny olejnin o téměř tři procenta. Zemědělské ceny se v červnu propadly o 4,4 procenta, což byl největší meziroční pokles od července 2018. Ceny stavebních prací naopak vzrostly o 4,3 procenta, zatímco v průmyslu zpomalil meziroční pokles na 0,3 z květnových 0,9 procenta. Data Českého statistického úřadu hovoří podle ekonomů o vyrovnávání vývoje spotřebitelských cen a výrobních cen. Například v průmyslu se meziročně snížily zejména ceny v odvětví koksu a rafinovaných ropných produktů. Ceny chemických látek a výrobků se propadly o 15,6 procenta, těžby a dobývání o 3,6 procenta a obecných kovů a kovodělných výrobků o 1,2 procenta. O osm procent naopak vzrostla cena elektřiny, plynu, páry a klimatizovaného vzduchu. V odvětví dopravních prostředků ceny stouply o 3,4 procenta, u nábytku o 4,7 procenta. Ceny potravinářských výrobků, nápojů a tabáku byly vyšší o 1,7 procenta. Naopak v zemědělství se ceny dále snižovaly, což ovlivnila hlavně situace v rostlinné výrobě. "Ceny brambor klesly o 26,1 procenta, obilovin přes pět procent a ceny olejnin o téměř tři procenta. Nižší byly též ceny skotu, mléka a jatečných prasat. Růst o téměř 23 procent naopak zaznamenaly ceny ovoce, zeleniny pak o 13,3 procenta. U ovoce a zeleniny se ceny zatím drží vysoko, což by však zanedlouho mohlo změnit zahájení hlavní sklizňové sezóny.

BYZNYSNOVINY.CZ, 20. 7. 2020

Závislí na slevách. Korona donutila hledat akce i mladší ročníky

Zatímco ve slevách podle akčních letáků běžně nakupují nejvíce senioři, na jaře v době napjatých rozpočtů kvůli šíření koronavirové nákazy je však v tomto směru dohnala nebo i překonala generace třicátníků a čtyřicátníků. Vyplynulo to z průzkumu společnosti Česká distribuční, která se zabývá rozvážkou letáků. Plných 29 procent dotazovaných ve věku 35 až 44 let v anketě uvedlo, že si chystalo podrobný nákupní seznam s využitím slevových letáků. Mezi tázanými ve věku 65 a více to bylo 24 procent. Zatímco starší lidé byli rizikovou skupinou s ohledem na své zdraví, střední generace nejvíc pocítila pokles příjmů. Víc než polovina (53 procent) z nich přiznala, že se jim příjmy snížily. Nákupní seznam podle letáků si podle průzkumu dělalo také 20 procent lidí ve věku 18–34 let, ve věku 45–54 let to bylo 25 procent a 55–64 let 22 procent. Výrazně se změnily i nákupní zvyklosti Čechů, 63 procent uvedlo, že chodili na nákup méně často. Zato ale dělali větší nákupy a snažili se strávit v prodejně co nejméně času. „Aby zkrátili čas v obchodě, plánovali nákup už doma. Lidé, co měli méně peněz, navíc museli více přemýšlet nad tím, co kupují," řekl ředitel České distribuční Petr Sikora. Nejvíce zasažené byly rodiny s dětmi. Z nich 47 procent uvedlo, že se jim čistý příjem snížil, u pěti procent rodin dokonce klesly příjmy na nulu.

ZDROJ:NOVINKY.CZ, AUTOR: PRÁVO, 20. 7. 2020

Průzkum: Čtyři procenta Čechů nejí maso, 90 procent jí bez omezení

Praha 9. července (ČTK) – Čtyři procenta Čechů nejí maso a stejně velký podíl populace praktikuje takzvané flexitariánství, tedy příležitostnou konzumaci masa a ryb. Vyplývá to z výsledků květnového průzkumu agentury Ipsos. Stravu s vyloučením či omezením masa preferuje desetina lidí, zbytku je lhostejné, zda konzumuje potraviny živočišného či rostlinného původu. Češi patří k národům, které do svého jídelníčku zahrnují maso pravidelně. Alespoň jednou týdně si ho dopřeje 82 procent mužů a 77 procent žen. Úplně bez masa se stravují čtyři procenta Čechů, mezi nimiž převládají lidé do 44 let. Veganskou stravu nejvíce vyhledávají mladí lidé do 35 let.

ČTK, 9. 7. 2020 (KRÁCENO)

Králíky chtějí zakázat pití alkoholu na veřejných místech

Město Králíky na Orlickoústecku zakáže pití alkoholu na veřejných místech, především v centru a u školských budov. Městskou vyhlášku ještě musí v pondělí schválit zastupitelé. ČTK to řekl starosta Václav Kubín (Sportovci). Město vybralo centrum města, kde lidé pijí alkohol nejvíce, a také okolí mateřských a základních škol. Pokud zastupitelé vyhlášku schválí, lidé by se jí měli řídit už letos. Králíky nemají městskou policii, která by vyhlášku kontrolovala. Město se proto domluvilo na kontrolách se státní policií. V Pardubickém kraji vyhlášku zákazu pití alkoholu na vybraných místech ▸

mají mnohá města. Pardubice ji zavedly v roce 2009 a třeba Heřmanův Městec na Chrudimsku o rok dříve. Zákaz platí také v Letohradu na Orlickoústecku nebo Moravské Třebové na Svitavsku.

ČTK, 11. 7. 2020 (KRÁCENO)

ČOI: Obchodníci stále porušují zákaz prodej alkoholu mladistvým

Praha 14. července (ČTK) – Obchodníci v Česku stále porušují zákaz prodeje alkoholu a tabáku mladistvým. V prvním čtvrtletí zjistili inspektoři 81 takových případů, což je zhruba stejně jako ve stejném období loňského roku. ČTK o tom dnes informoval mluvčí ČOI Jiří Fröhlich. Inspekce od ledna do března udělila prodejcům alkoholu pokuty celkem za 6,8 milionu korun. "Z celkového počtu 1778 provedených kontrol bylo zjištěno porušení právních předpisů při 940 kontrolách, což představuje 52,9 procenta," uvedl mluvčí. Vedle pokut inspektoři také uložili zákaz prodeje 2172 kusů výrobků za více než 94.000 korun a zakázali používání 134 kusů neověřených měřidel.

Pokud jde o porušení zákona o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, prodejcům nejčastěji chyběl zjevně viditelný text týkající se zákazu prodeje alkoholu lidem mladším 18 let. Alkohol mladistvým pak prodali ve 26 případech. Jeden z prodejců také porušil zákon o spotřebních daních, když účtoval nižší cenu, než jaká byla uvedená na tabákové nálepce. "V rámci kontrolní akce byly k 33 kontrolám přizvány osoby mladší 18 let a 55 kontrol bylo provedeno v součinnosti s dalšími orgány státní správy. Jednalo se o Policii ČR, orgány hygienického dozoru, živnostenské úřady a Českou inspekci životního prostředí," dodal Fröhlich.

ČOI rovněž přišla na několik stovek porušení zákona o ochraně spotřebitele. Například ve 430 případech prodejci neseznámili kupujícího s cenou nabízených výrobků, ve 405 případech porušili zásady poctivosti prodeje a 128krát nevydali doklad o zakoupení výrobku, ačkoliv si o něj zákazník řekl.

ČTK, 15. 7. 2020

Na dračku šly teploměry i šicí stroje. Češi utratili v e-shopech o třetinu víc

Zavřené kamenné obchody pomohly byznysu internetových obchodníků. Češi v prvním pololetí na internetu utratili 74 miliard korun, což bylo o 28 procent více než loni. Část zákazníků si vyzkoušela digitální nakupování vůbec poprvé. Největší vydání měli v souvislosti s vyhlášením nouzového stavu kvůli koronaviru v březnu, kdy byl meziroční růst o 40 procent. Zhruba třetina e-shopů zaznamenala v tomto měsíci prodeje podobné vánočnímu období. Významně se dařilo segmentům nábytku či zboží pro dům a zahradu. Vyplývá to z aktuální analýzy dat nákupního rádce Heureka.cz. Z důvodu zamezení šíření koronaviru vláda od 12. března vyhlásila nouzový stav. Zavřeno musela mít většina obchodů. Zákazníci tak začali nakupovat více na internetu. Ve srovnání s loňskem vzrostly v prvním pololetí prodeje z kategorií dům a zahrada, nábytek, jídlo a nápoje a také filmy, knihy a hry. Lidé nejdříve začali řešit teploměry a výbavu domácnosti pro vlastní výrobu a uchovávání potravin – pekárny na chleba a mrazničky. A teprve potom začali šít roušky. Největší meziroční skoky tak zaznamenaly kategorie domácí pekárny, šicí stroje, cívky pro šicí stroje, teploměry, sáčky do vysavačů, mrazničky nebo čističky vzduchu. Výrazný růst internetových a zásilkových obchodů potvrzují i data Českého statistického úřadu (ČSÚ). V březnu v nich tržby vzrostly meziročně o pětinu, v dubnu v meziročním srovnání posílily o 47,5 procenta, což byl nejvyšší růst za posledních 15 let. Česko patří k zemím s největším počtem internetových obchodů. Funguje jich kolem 40 tisíc. Počet e-shopů loni meziročně vzrostl o 3,5 procenta. Podle Asociace pro elektronickou komerci Češi loni v internetových obchodech nakoupili zboží za rekordních 155 miliard korun, což bylo o 15 procent více než v roce 2018. Letos by se podle APEK útraty mohly přiblížit hranici 190 miliard korun.

IDNES.CZ, AUTOR: ČTK, 21. 7. 2020 (KRÁCENO)

Ze zahraničí

Změny v regulaci ekologického zemědělství

V rámci Evropské unie se blíží nová právní úprava regulující ekologické zemědělství, a to Nařízení Evropského parlamentu a Rady EU č. 848/2018. Zde je přehled hlavních změn oproti současné legislativě, nové kategorie, které je možno označovat jako BIO a další vybraná pravidla:

Nařízení obsahuje nové kategorie produktů, které je možno označovat jako BIO, např. uzávěry z přírodního korku.

Cíle ekologické produkce jsou rozšířeny např. o:

- významným způsobem přispívat k netoxickému životnímu prostředí;
- podporovat krátké distribuční kanály a místní produkci;
- přispívat k rozšiřování nabídky rostlinného genetického materiálu přizpůsobeného specifickým potřebám a cílům ekologického zemědělství;
- přispívat k vysoké míře biologické rozmanitosti, a to zejména za použití různého rostlinného genetického materiálu, jako je ekologický heterogenní materiál a ekologické odrůdy vhodné pro ekologickou produkci; či
- podporovat rozvoj ekologických šlechtitelských činností.

V ekologickém zemědělství bude nově možné používat některé produkty a látky, a to především: safenery, synergenty a formulační přísady jako složky přípvrků na ochranu rostlin, a adjuvanty, které se mají smísit s přípravky na ochranu rostlin. Podmínkou použití je, že tyto produkty a látky musejí být povoleny v souladu s nařízením EU č. 1107/2009.

Nařízení přináší i výrazné změny v organizaci a četnosti kontrol ekologické produkce a rovněž v kompetencích kontrolních subjektů. Podle dosavadní právní úpravy bylo povinné každoročně kontrolovat na místě ekologickou produkci. Nové Nařízení ale umožňuje za určitých podmínek subjektům podstoupit kontrolu každý druhý rok. Takovými podmínkami jsou zejména bezproblémovost a nízká rizikovost činnosti. Doba mezi dvěma kontrolami na místě nesmí přesáhnout 24 měsíců. V každém případě je však u všech hospodářských subjektů a skupin třeba provést jednou ročně tzv. ověření souladu, které však není kontrolou na místě.

Nová pravidla se týkají také rostlinné produkce, kde bude kladen větší důraz na požívání statkových hnojiv či organických složek – pokud možno kompostovaných a z ekologického zemědělství. V budoucnu bude povinné i začlenění vikvovitých plodin do osevního postupu.

Bude vypracován podrobný seznam reflektující všechna omezení v užívání čistících a dezinfekčních produktů pro použití při zpracování, kdy se očekává jeho vydání v podobě prováděcího nařízení. Tato oblast není v současné době nějak upravena, stejně tak zatím neexistuje žádný podobný seznam.

Nařízení by mělo být použitelné ode dne 1. ledna 2021. Ve světle současných událostí se ale jedná o odložení jeho použitelnosti o jeden rok. Žádosti o odložení se opírají o argumenty složitého procesu přijímání prováděcí legislativy na úrovni EU a komplikace způsobené probíhající epidemií viru COVID-19. Současně také odkazují na fakt, že neexistuje naléhavá potřeba vyplňovat legislativní mezery, protože současné nařízení EU č. 834/2007 je nastaveno dobře. Odklad platnosti na 1. ledna 2022 bude nyní posuzován institucemi EU.

ZDROJ: MGR. JAKUB MÁLEK, PARTNER – MALEK@PLEGAL.CZ, BARBORA FUKOVÁ, PRÁVNÍ ASISTENTKA – FUKOVA@PLEGAL.CZ, WWW.PEYTONLEGAL.CZ (KRÁCENO)

Koronavirus nachází ve sklepech potěšení

Louh sodný není účinný na koronavirus. SARS-Cov-2 přežívá na nerezové oceli po dlouhou dobu a miluje vlhkost. Vinaři se musí více starat o čištění svého sklepa. Studie zveřejněná v dubnu v New England Journal of Medicine ukazuje, že virus zodpovědný za Covid-19 je obzvláště rád na nerezové oceli. Může na ní přežít až 3 dny, jen pár hodin na mědi nebo kartonu, varoval profesor Pierre-Louis Teissedre během svého projevu na sympoziu Oenoviti 6. července. Rovněž se odhaduje, že SARS-Cov-2 může zůstat životaschopný až 6 dní ve vlhkém prostředí, ve srovnání s několika hodinami na suchém inertním povrchu. Za těchto podmínek musí vinaři přizpůsobit svůj dezinfekční proces, aby se zabránilo kontaminaci. Měly by se používat pouze dezinfekční prostředky s potvrzenými virucidními účinky.

Louh sodný, běžně používaný ve vinařství, bohužel není účinný na koronaviry. Chlorová a bělicí činidla fungují dobře, ale mohou vytvářet chloranisoly, jako je například TCA (pachuť po korku). Je lepší používat mýdlo nebo 70% ethanol. V tomto případě, aby se virus deaktivoval, je třeba počkat 60 sekund po postřiku, než se setře roztok. Studie také prokázaly účinnost dezinfekčních prostředků s kvartérními amonnými kationty. Osoba provádějící čištění musí nosit obličejovou masku, alespoň FFP2, jakož i ochranné brýle a rukavice odolné vůči vinylu nebo chemikáliím. Toto ochranné vybavení musí být samozřejmě po použití očištěno a dezinfikováno.

VITISPHERE/MARION BAZIREAU/7.7.2020/JS

Studie ukazuje, že každý třetí Němec pije od počátku koronavirové krize výrazně více

Chladné pivo, sklenka vína: v době práce z domu, omezení kontaktů a zrušených akcí se zdá, že se Němci rádi léčí alkoholem. Studie Ústředního ústavu pro duševní zdraví (ZI) v Mannheimu ve spolupráci s Norimberskou klinikou ukazuje, že od koronavirové krize se ▸

konzumace alkoholu zvýšila přibližně u třetiny dospělých. 35,5 % z více než 3 000 účastníků uvedlo v anonymním online průzkumu, že během pandemie Covid 19 pili více či mnohem více alkoholu než dříve. Rizikovými faktory pro zvýšení spotřeby byly například změna pracovního statusu, například na práci z domu, vysoká úroveň vnímaného stresu a pochybností o tom, že krize je dobře zvládnuta. Lidé s vysokou mírou stresu a nižším sociálním statusem častěji uváděli, že během krize pili více alkoholu. Na druhé straně lidé v systémově relevantních profesích, kteří byli schopni pokračovat v práci, měli tendenci pít méně nebo udržovat svou spotřebu.

Pro mnoho lidí je koronová krize také emocionální krizí: Mnoho lidí má velmi obavy a obavy ze zdraví i finanční problémy. Alkohol je mechanismus, jak zažít krátkodobou úlevu od těchto starostí. Mohlo by to také vysvětlit, proč byla konzumace výraznější u lidí s nižším sociálním statusem. Na začátku krize Světová zdravotnická organizace doporučila, aby se během pandemie Covid 19 značně snížila konzumace alkoholu. Doporučení uvádí že alkohol představuje riziko pro vaše zdraví a bezpečnost a že byste se měli vyvarovat pití alkoholu během období domácí izolace nebo karantény. Pití alkoholu po delší dobu významně zvyšuje riziko závislosti, ale nemusí k tomu nutně vést. Různé studie v souvislosti s předchozími pandemiemi ukázaly toto: Několik let po pandemii subjekty, které byly v karanténě déle, splňovaly vyšší počet kritérií pro závislost na alkoholu.

RUNDSCHAU-ONLINE.DE/MAGDALENA TRÖNDLE/6. 7. 2020/JS

Další rána pro jihoafrické vinařství: Abstinence

Dne 12. července 2020 oznámil jihoafrický prezident Cyril Ramaphosa okamžitý zákaz prodeje alkoholických nápojů. Vláda zákaz odůvodnila tím, že konzumace alkoholu zvyšuje účinky koronakrize. V důsledku konzumace alkoholu je v dopravě více obětí nehod a více pacientů s otravou alkoholem, kteří kladou příliš velký tlak na zdravotnický systém, ten pak má problémy vypořádat se s koronakrizí. Jihoafrický vinařský průmysl prodává na domácím trhu 55 procent své produkce, musel na osm týdnů zastavit výrobu.

WEINWIRTSCHAFT/16. 7. 2020/JS

Spotřeba vína na hlavu podle států v roce 2019

Stát	Spotřeba l/osoba
Portugalsko	56,4
Francie	49,5
Itálie	43,0
Švýcarsko	36,5
Maďarsko	29,7
Rakousko	29,4
Austrálie	29,2
Německo	28,3
Belgie	27,9
Švédsko	27,8
Španělsko	27,8
Argentina	25,2
Nizozemsko	24,4
Rumunsko	23,9
Anglie	23,5
Česko	23,3
Řecko	22,2
Chile	15,7
Kanada	14,9
USA	12,3
Jižní Afrika	9,7
Rusko	8,3
Japonsko	3,2
Brazílie	2,0
Čína	1,5

OIV/JS

Autonomní robot eliminuje padlí a plíseň révy přes noc

Robot Thorvald měří 2,4 × 1,2 m a postupuje rychlostí 1,5 metru za sekundu. Bude na trhu na konci roku 2020. Tento robot využívá oslabení hub v noci a vystavuje je UV paprskům. Může pracovat zcela samostatně po dobu 5 hodin. Letos na jaře zcela autonomně projel řádky vinic s odrůdou Chardonnay a úspěšně tak absolvoval své poslední testy. Aby tyto houby úspěšně vyhubil, musel pracovat v noci, ve dne odolávají UV paprskům dobře. V noci se jejich obranný mechanismus neaktivuje. Malé dávky UVB nebo UVC stačí ke zničení jejich DNA bez následků na révu. V roce 2019 se robot prokázal jako účinný při snižování příznaků padlí révy a plísně révy na hroznech. Ošetřené vinice vykazovaly 5% napadení, kdežto neošetřená varianta 15%. Proti těmto houbám se robot dokonce ukázal být účinnější než konvenční ošetření fungicidy.

Tento robot také eliminuje některé druhy hmyzu, včetně roztočů. Bude vyráběn ve větším rozsahu a na konci roku bude uváděn na trh norskou společností SAGA Robotics.

VITISPHERE/MARION BAZIREAU/25. 6. 2020/JS

V Rakousku byla zahájena krizová destilace

Bylo oznámeno nařízení o očekávaných opatřeních pro krizovou destilaci starého sudového vína. Víno k destilaci bude vykupovat Družstevní vinný sklep ve Wolkersdorfu, vlastní destilace proběhne v Agraně v Pischelsdorfu. Získaný alkohol má být určen především k výrobě dezinfekčních prostředků. Družstevní vinný sklep Wolkersdorf vykoupí až 10 milionů litrů vína ročníku 2018 a starších. Bílé i červené víno musí obsahovat nejméně 12% objemových alkoholu a musí být obchodovatelné. Víno nakupuje družstevní vinný sklep prostřednictvím pověřené společnosti Sensale. Před nákupem musí být do Wolkersdorfu dodán odpovídající vzorek vína.

Na vinařský podnik lze vykoupit nejvýše 25 000 litrů nebo jedno cisternové auto (pro společnosti s více než 500 000 litry zásob nahlášených v roce 2019 maximálně 50 000 litrů nebo dvě auta). Při přečerpávání vína do dopravního prostředku musí být odebrán další vzorek vína. Cisterny jsou vykládány ve Wolkersdorfu pod dohledem Spolkové sklepní inspekce. Za zakoupená vína se platí fixní cena 35 centů/litr plus DPH.

DER WINZER/WALTER KALTZIN/8. 7. 2020/JS

Ze zprávy C/C o jednání Výboru pro společnou organizaci zemědělských trhů – víno, 23.6.2020

1. Stav vinařství v korona-krizi. Situace v zásobách vína u členských států:

Francie – pokles vývozu o 32 % a 45 % od února; pokles vývozu do Číny od srpna do února, od března balíček nestačí, jsou nutná další opatření včetně kompenzačního fondu. Žádosti jsou na destilaci 2 milionů hektolitrů vína bez CHOP a CHZO.

Itálie – nedostatek finančních prostředků v aktuálním programu, je nutné použít zdrojů roku 2021 a rozšířit ▸

krizový program. 50 mil. € na destilaci, k tomu 100 mil. € na národní opatření redukce výnosu = 400–900 €/ha; rozpočet je nedostatečný, Itálie přiděluje prostředky z propagace a destilace vedlejších produktů na krizovou destilaci vína.

Španělsko – 2 mil. hl vína na destilaci a 2,5 mil. hl vína na soukromé skladování. Poprvé se použije zelená sklizeň. Ceny se snížily u bílých vín o 11 % a u červených o 2 %. Od března do dubna se snížil prodej o 24 %. Je vysoký stav zásob.

Portugalsko – 10 mil. € na destilaci a 5 mil. € na soukromé skladování; 40 centů/l na destilaci vína s CHOP a CHZO, 8 centů/hl/den na skladování. Pokles spotřeby o 35 až 40 %.

Maďarsko – 7 mil. € na krizovou destilaci 6 mil. € na zelenou sklizeň.

Slovinsko – krizová destilace, sokromé skladování a zelená sklizeň z prostředků EU i státních. Požadují zlepšit pravidla pro státní podporu.

Rakousko – znepokojující situace. 60 % vína v Rakousku se spotřebovává v restauracích. Narůstající prodej vína nevyrovná ztrátu v odvětví pohostinství; stažení 100 000 hl vína z trhu destilací za 4 mil. € (bez národních prostředků). Není to podstatné množství, ale je to signál pro odvětví.

Německo a Slovensko – nemají zájem o využití již schválených opatření. Německo poprvé v historii již spotřebovalo 100 % prostředků z přiděleného národního balíčku. Proto nepočítají s dalšími případnými opatřeními v rámci COVID, která by byla financována z národních balíčků. Vinařství odmítají Komisí navrhovaná opatření, domnívají se, že to jen zdrží skutečné řešení problému. Slovensko nemá skladovací kapacity. Cena bílého vína od začátku krize klesla o 25 %.

Komise opět zdůraznila, že jediný smysluplný zdroj finančních prostředků v rámci SZP pro SOT vínem jsou národní balíčky. Nutí členské státy k urychlení výplaty prostředků na rok 2020.

Druhým bodem jednání byla banka vín JRC.

Ve třetím bodu podala Komise informaci o pomalém čerpání národních balíčků oproti minulému roku. Upozornila, že meziroční přesun prostředků není možný, nevyčerpané prostředky propadnou. Protože kvůli koronaviru někteří vinaři prostředky nečerpají, byla již dříve dána pravidla pro možný přesun prostředků mezi jednotlivými programy v rámci národního balíčku.

C-C/MICHAEL SCANNEL/2. 7. 2020/JS

Změny v Bordeaux

V současné době se diskutuje o mnoha opatřeních ke snížení vysoké úrovně zásob v Bordeaux. Kromě destilační kampaně a návrhů na snížení výnosu sdružení producentů Bordeaux a Bordeaux Supérieur nyní také zvažuje nyní kolem 8 000 až 10 000 hektarů vinic. Je to nutné z důvodu reakce na klesající prodej vína, který vytvořil jeho zásoby. Ty nyní odpovídají jeho prodeji za dva roky, uvádí se ve francouzském odborném tisku. Vinařská oblast Bordeaux, která zahrnuje přibližně 110 800 hektarů vinic, by pak ztratila 7–9 procent své plochy.

WEINWIRTSCHAFT/2. 7. 2020/JS

DOC Abruzzo snižuje maximální povolený výnos hroznů

Konsorcium DOC Abruzzo se pro rok 2020 poprvé ve své historii rozhodlo snížit výnos a skladovat část sklizně. Pro DOC Montepulciano d'Abruzzo, DOC Cerasuolo d'Abruzzo a DOC Trebbiano d'Abruzzo byl snížen maximální možný výnos hroznů o 15 % na 11,9 t/ha. Kromě toho by z těchto DOC mělo být skladováno 21 hektolitrů vína na hektar (což odpovídá 3 tunám hroznů), které bude možné uvolnit až podle vývoje situace na trhu. V případě zemských vín IGT (CHZO) Pecorino Terre di Chieti a Colline Pescaresi bude skladováno víno v objemu 35,2 hl/ha (4,4 t/ha v hroznech), aby se udržela cena vína. Opatření se týká celkem 18 000 hektarů v Abruzzu.

Tak se dohodli vinaři, opatření nyní musí schválit regionální vláda v Abruzzu.

WEINWIRTSCHAFT/17. 7. 2020/JS

Konsorcium Valpolicella zpřísnilo pravidla kontrol

Konsorcium Valpolicella zahájilo spolupráci s univerzitou v Trentinu, s regionálním velením Guardia di Finanza Trentino-Jižní Tyrolsko a několika dalšími institucemi v Trentinu, aby úspěšněji odhalovalo podvody s vínem. Pod vedením Guardia di Finanza jsou používány nové technologie a algoritmy vyvinuté na univerzitě v Trentinu s cílem rozpoznání padělaného vína a protiprávnímu užívání chráněného označení původu vína. Poprvé se podařilo propojit úřady Jižních Tyrol s podnikatelskými svazy. Spolupráce začala již před 2 lety, tehdy jen mezi konsorciem a ústředním inspektorátem pro kontrolu kvality potravin (ICQRF), které podléhá ministerstvu zemědělství. Tato spolupráce dosud přinesla 308 podezření na padělané víno z Valpolicella, především se jednalo o Amarone nabízené prostřednictvím internetu. Od roku 2018 konsorcium podniklo právní kroky proti 54 porušením mezinárodního práva a 48 proti italským předpisům. Konsorcium odhaduje náklady na ochranu a kontrolu svých chráněných označení původu v průměru na 150 000 EUR ročně.

WEINWIRTSCHAFT/17. 7. 2020/JS

Padělání vína ve Valdepeñasu

Dva velcí výrobci vína ve Valdepeñasu padělali víno jeho nesprávnou deklarací. Dominantní výrobci Félix Solís a Vinartis, dceřiná společnost García Carrión, několik týdnů označovali víno podvodným způsobem. Celkem 14 mil. litrů mladého vína v minulém roce označili za jiný kvalitativní stupeň – Crianza, Reserva a Gran-Reserva. Víno bylo určeno pro španělský trh i pro export. Po prvním zapojení místního okresního soudu se spor nyní dostal ke španělskému národnímu soudu v Madridu, protože nejde pouze o porušení předpisů samotného DOP, ale také o porušení právních předpisů o víně na celostátní úrovni. Odpovědný vinařský úřad oficiálně potvrdil podezření z masivního podvodu a zahájil vyšetřování.

WEINWIRTSCHAFT/2. 7. 2020/JS

Rozmáhající se nutriční značení na předních stranách obalů

Lucembursko je další ze států, které oznámilo v rámci systému TRIS návrh nařízení, kterým se stanoví pravidla týkající se používání loga Nutri-Score a stanoví podmínky pro jeho používání. Toto nutriční označování, které se stává velice diskutovaným se již používá/ je oznámeno ve Francii, Belgii, Španělsku, Německu a Nizozemsku. Dánsko například oznámilo změny v rámci Keyhole systému, který je dalším z možných variant využívaných například ve Švédsku a na Islandu.

ZPRAVODAJ PK ČR 27/2020

Diskuze členských států: Označování výživových údajů na přední straně obalů

Vzhledem k cílům strategie F2F začíná probíhat mezi členskými státy diskuze k harmonizaci povinného označování výživových údajů. PK ČR zaslala MZe ČR stanovisko, ve kterém zavádění povinného systému nepodporuje a přijatelné je pouze dobrovolné nutriční značení, přičemž stávající systém na základě Nařízení (EU) č. 1169/2011 je dostačující. Pokud však bude změna povinná, v tomto případě se přikláníme k harmonizaci jednotného systému pro celou EU, nikoliv k přijetí jednoho nebo dokonce několika různých označení v každém členském státě. Negativně se také vyjádřili severské země, které již řadu let využívají dobrovolný systém „Keyhole". Zavádění povinného systému by bylo pro spotřebitele matoucí.

ZPRAVODAJ PK ČR 30/2020

Německá vláda přijala předpis zakazující plasty na jedno použití

Nová vyhláška zakáže prodej plastových brček, příborů a dalších produktů, čímž Německo splní požadavky evropské směrnice k plastům na jedno použití. Ekologové a společnosti na likvidaci komunálního odpadu však požadují zavedení dodatečných opatření v podobě rozsáhlejšího zákazu plastových výrobků. Vyhláška bude předložena německému parlamentu a senátu ke schválení, zákon by měl být uveden v platnost v červenci roku 2021.

ZPRAVODAJ PK ČR 27/2020

Zákaz jednorázových plastů

Některé další členské státy již prostřednictvím systému TRIS notifikují povinnosti vyplývající ze Směrnice (EU) 2019/904 o plastových výrobcích na jedno použití, a to do 3. července 2021. Jedním z těchto států je Maďarsko, které uznává, že je zapotřebí přijmout opatření proti plastům s negativním dopadem na životní prostředí a také Francie. ČR prozatím vyčkává na meziresortní připomínkové řízení k národní legislativě, kterou připravuje MŽP ČR.

ZPRAVODAJ PK ČR 28/2020

Producenti papírových a kartonových obalů vyjádřili obavu stran možného zákazu některých papírových obalů v důsledku implementace směrnice o jednorázových plastech

Evropské asociace zastupující tyto producenty zaslala dopis Evropské komisi a členským státům EU stran k implementaci směrnice o jednorázových plastech. Směrnice má mimo jiné stanovit seznam materiálů, na které se budou vztahovat regulace. Zástupci producentů papírových obalů vyjádřili obavu, že směrnice bude zaměřena i na papírové obaly, které jsou například pokryty polymerním povlakem. Tím by podle asociace mohlo dojít k nahrazení papírových obalů těžšími plasty. Asociace jakoukoli regulaci na papírové a kartonové obaly odmítla.

ZPRAVODAJ PK ČR 28/2020

Čtyřicet organizací z potravinářského, nápojového a obalového sektoru varoval před zavedením daně z nerecyklovaných plastů

Celkem čtyřicet organizací odeslalo dopis evropským institucím s kritikou návrhu Charlese Michela, předsedy Evropské rady, na zavedení daně z nerecyklovaných plastů. Zástupci průmyslu uvádí, že v případě zavedení podobné daně by bylo nutné alokovat finanční prostředky z rozpočtu EU, které bude nutno investovat do inovací, oběhovosti obalových materiálů, rozvoje recyklačních technologií, i managementu nakládání s odpady na úrovni členských států EU. Daň na plasty by měla být implementována od 1. ledna 2021.

ZPRAVODAJ PK ČR 30/2020

Whisky Johnnie Walker bude k mání v papírových lahvích

Likérka investuje do vlastní výroby obalů. Britský výrobce nápoje s 200letou tradicí, společnost Diageo, zakládá firmu, která bude papírové obaly vyrábět i pro další nápojářské společnosti, píše BBC. Většina whisky Johnnie Walker se nyní prodává ve skleněných lahvích, část se jich dodává také v plastových obalech. I skleněné balení whisky ale obsahuje plastové součástky. Diageo nyní spoluzakládá společnost Pulpex. První plastové lahve Johnnie Walker budou na trhu na zkoušku na jaře příštího roku. Budou vyrobené z buničiny a budou plně recyklovatelné. Britská společnost bude papírové lahve vyrábět i pro firmy Unilever a PepsiCo. Alternativu k plastovým lahvím hledá stále více výrobců nápojů. Dánský pivovarnický obr Carlsberg vyvíjí papírovou lahev na pivo. Česká pivní jednička Plzeňský Prazdroj letos přestala stáčet do PET lahví pivo Gambrinus, následovat ji mají i další pivní značky ze skupiny jako Radegast, Velkopopovický Kozel nebo Primus. Další čeští nápojáři, Kofola ČeskoSlovensko a Coca-Cola HBC Česko a Slovensko, zase do plastových lahví při výrobě přimíchávají až 30 procent materiálů rPET, který vzniká z recyklovaných plastových lahví. Právě ústředí Coca-Coly letos na začátku roku avizovalo, že se jednorázových plastových lahví nevzdá, protože zákazníci je stále žádají.

E15.CZ, 14. 7. 2020

Regionální produkce potravin musí být podle Německa, Rakouska a Chorvatska podporována, nesmí ale vést k narušení fungování jednotného trhu

Ministryně zemědělství Německa, Rakouska a Chorvatska podpořily v minulém týdnu posílení podpory regionální produkce potravin, zdůraznily ale, že tato podpora nesmí vést k narušení jednotného trhu v EU. Koronavirová krize podle ministryň potvrdila nutnost zkrátit dodavatelské řetězce a rozvíjet lokální produkci potravin. Současně to ale podle nich neznamená, že by EU měla omezovat import ze třetích zemí nebo v rámci jednotného trhu EU. Zájem o zkrácení dodavatelských řetězců potvrdil i komisař pro zemědělství a rozvoj venkova.

ZPRAVODAJ PK ČR 27/2020

Komisař pro zemědělství nevyloučil možnost úpravy cílů Farm to Fork s cílem předejít možným negativním dopadům na zemědělce

Komisař v uplynulém týdnu uvedl, že cíle Strategie F2F a Strategie pro biodiverzitu by mohly být revidovány, pokud by hrozilo, že jejich implementace ▸

ohrozí evropský zemědělský sektor, bezpečnost potravin, či zajišťování potravin. Komisař odmítl toleranci dvojích standardů produkce potravin (EU versus třetí země), podpořil zákaz importu potravin, které byly vyprodukovány za pomocí pesticidů, které jsou v EU zakázány, a podpořil přesun k podpoře lokální produkce.

ZPRAVODAJ PK ČR 28/2020

Komisař pro zemědělství vyzval k posílení alternativ intenzivní produkce masa

Janusz Wojciechowksi uvedl dne 30/06/2020, že bude nutné řešit problémy spojené s intenzivní produkcí masa v některých podnicích, které se podle komisaře staly doslova „fabrikami na masa". Wojciechowski proto vyzval k posílení alternativ intenzivní produkce masa, podpořil udělování kompenzací zemědělcům, kteří dobrovolně posílí standardy welfare zvířat, i přesun k ekologické produkci.

ZPRAVODAJ PK ČR 28/2020

Německá ministryně zemědělství podpořila navýšení cen masa a uzenin v obchodech i zavedení evropského systému značení welfare zvířat

Německá ministryně zemědělství v uplynulém týdnu podpořila zvýšení cen masa a uzenin tak, aby ceny odrážely skutečnou hodnotu potraviny, a aby přispěly k posílení welfare zvířat. Podle Klöckner by mohly ceny růst až o 40 eurocentů (necelých 11 korun) na kilogram (ve formě daně na welfare zvířat). Maso a uzeniny by se nemělo stát luxusním zbožím, vyšší ceny by ale měly zabránit každodennímu plýtvání. Zvýšení cen masa by mohlo vést i k omezení reklamních kampaní na maso v obchodech. Posílení cen masa ale i omezení produkce masa žádá i část Evropského parlamentu – polská europoslankyně Sylwia Spurek, dlouhodobě obhajující zavedení daně na maso, vyzvala v minulém týdnu Komisi k zavedení kroků k omezení produkce masa zejména v podnicích zaměřených na intenzivní produkci. Výzva europoslankyně byla podpořena dalšími 31 europoslanci, převážně ze strany Zelených.

ZPRAVODAJ PK ČR 28/2020

Čína přitvrzuje kontroly rychle se kazících potravin

S výskytem nového ohniska COVID-19 na trhu s potravinami v Pekingu se Čínská celní správa rozhodla věnovat zvýšenou pozornost dovozu rychle se kazících potravin ze zahraničí. Vzhledem k tomu, že největší koncentrace viru byly zjištěny na prkénčích určených k porcování importovaných lososů, jsou zpřísněné kontroly zaměřeny hlavně na dovoz ryb, mořských plodů a masa, ale větší důraz je kladen i na kontrolu dalších agrárních produktů.

V období od 11. do 23. června bylo s novým pekingským ohniskem spojeno 256 případů nákazy. Obavy z dalšího šíření viru vedly k izolaci celé řady komunit v blízkém sousedství tržnice a spuštění plošného testování na koronavir. Zdravotníci celkem odebrali 2,3 milionu vzorků, z nichž jich vyšlo pozitivních pouze 22, díky čemuž mohl hlavní epidemiolog Čínského centra pro kontrolu a prevenci nemocí prohlásit, že je situace v Pekingu již pod kontrolou.

Trh Xinfadi, kde nákaza znovu propukla, byl kvůli vyšetřování a z bezpečnostních důvodů zcela uzavřen. Takový krok by byl ještě před lety nejspíš nemyslitelný, protože je zde obchodováno přibližně 80 % celkové zemědělské produkce dostupné ve městě a jeho celková rozloha činí více než milion metrů čtverečních. Kvůli obavám z možného narušení dodávek potravin začaly úřady zajišťovat jejich rezervy. Více se začínají zásobovat i jednotlivé maloobchodní řetězce, i když obyvatelé Pekingu v mnoha případech upřednostňují online nakupování, aby se vyhnuli vzájemnému fyzickému kontaktu.

Čína pozastavila dovoz masa ze závodů Toennies Group v Německu a Tyson Food v USA, kde se koronavirus rozšířil mezi zaměstnanci. Podle čínských zpráv z obdobného důvodu dobrovolně pozastavily vývoz do Číny i brazilská společnost Agra Agroindustrial De Alimentos S.A. a britská Tulip. Mnohé státy nebo konkrétní firmy byly čínskými úřady informovány, že při vývozu do Číny musí k zásilce přiložit deklaraci o dodržování čínských předpisů a pokynů WHO/FAO týkajících se COVID-19 a bezpečnosti potravin. Česká republika žádný podobný požadavek neobdržela, ale přesto doporučuji se před odesláním zboží informovat u čínského partnera, jestli nedošlo ke změně dovozních podmínek. Zvýšený dohled celních orgánů se týká zejména masa, ryb, plodů moře, mléčných výrobků, ovoce a zeleniny.

ONDŘEJ PLAČEK, ZEMĚDĚLSKÝ DIPLOMAT VELVYSLANECTVÍ ČR V PEKINGU, ONDREJ.PLACEK@MZE.CZ (KRÁCENO)

Od pondělí 13. června do čtvrtka 16. června bylo v Číně zaznamenáno 20 nových případů nákazy COVID-19. Až na jeden se vždy jednalo o importované případy.

Jediný případ místního přenosu se vyskytl ve čtvrtek v Urumči, hlavním městě Ujgurské autonomní oblasti Xinjiang. Podle jiných zdrojů zde testy odhalily i tři asymptomatické případy. Jedná se o první případy v této autonomní oblasti po 149 dnech. Reakce místních úřadů byla rázná, celé 3.5 milionové město bylo ve čtvrtek uzavřeno, byl přerušen provoz metra, omezena letecká spojení a osobám, které Urumči v nedávné době navštívily, byl zamítnut vstup do jiných částí Xinjiangu. Na tuto situaci nebyli místní obyvatelé připraveni a vydali se na masové nákupy pro případ, že by došlo k omezení pohybu osob ve městě. Razance těchto opatření je přisuzována relativně nižší úrovni zdravotní péče v oblasti, která by nemusela zvládnout případný nápor nemocných, místní úřady tedy usilují o zamezení šíření nákazy na samém počátku.

Velké množství nově nakažených v Hongkongu představuje již třetí vlnu COVID-19 v tomto městě.

Ve čtvrtek 16. června zde byl zaznamenán rekordní denní přírůstek 67 nakažených, u více než poloviny těchto případů nelze ani vystopovat zdroj nákazy. V důsledku toho byla přijata přísnější opatření pro pohyb mezi Hongkongem a pevninskou Čínou. Například pro vstup z Hongkongu do provincie Guangdong je vyžadován negativní test na COVID ne starší 72 hodin provedený u jedné z oficiálně uznaných institucí a podstoupení čtrnáctidenní karantény. Tato omezení se nevztahují na osoby vykonávající činnosti, které guangdongské úřady schválily jako nezbytné, na řidiče přepravující zboží a přeshraniční studenty.

Po propadu čínského zahraničního obchodu v prvním čtvrtletí letošního roku nejnovější data ukazují, že se v druhém ▸

čtvrtletí navrátil k růstu a překonal očekávání místních úřadů. V červnu meziročně vzrostl o 5.1 %, export vzrostl o 4.3 % a import o 6.2 %. Celkový zahraniční obchod se zbožím se v první půli roku oproti stejnému období předchozího roku propadl o 3.2 %, ale během posledních tří měsíců neustále roste. Obchod s EU však v tomto období klesl o 1.8 %.

ONDŘEJ PLAČEK, ZEMĚDĚLSKÝ DIPLOMAT VELVYSLANECTVÍ ČR V PEKINGU, ONDREJ.PLACEK@MZE.CZ

V Srbsku se znovu zvyšuje počet nakažených COVID-19

V posledních dnech se v Srbsku znovu zvyšuje počet nemocných s COVID -19. K 24. červnu bylo zjištěno 143 nových případů. Ohniska nákazy jsou především města Bělehrad, Nový Pazar a Vranje. Za posledních 24 hodin bylo v Srbsku testováno 7784 osob, u 143 z nich byla prokázána přítomnost viru COVID-19. Počet sto nemocných za den byl poprvé po dlouhé době překročen v pondělí a každým dnem zatím stále roste.

Podle srbského imunologa Srdje Jankoviče proto existuje možnost znovuzavedení opatření, která omezují pohyb osob. Krizový štáb zatím zavedl povinné nošení roušek v městské a meziměstské hromadné dopravě osob a ve veřejných uzavřených prostorech jako jsou nákupní střediska, banky, pošty atd.

Státní podpora zemědělcům v Srbsku

16. dubna 2020 srbská vláda rozhodla o poskytnutí další podpory zemědělcům ve výši 25,5 milionu USD nad rámec dřívějších balíčků ekonomických opatření v souvislosti s COVID-19. Zemědělci ale s rozsahem pomoci nejsou spokojeni. V současné době je registrováno 430 000 zemědělců, z toho asi 150 000 jsou aktivní a s největší pravděpodobností vyhledají státní pomoc. Pokud by všichni registrovaní zemědělci měli požádat o pomoc, na zemědělce by bylo k dispozici pouze symbolických 170 USD. Vzhledem k obtížnému procesu podávání žádostí většina zemědělců (zejména malých farem) nebude ale o státní pomoc žádat.

První opatření pomůže zemědělcům získat půjčky s úrokovou sazbou 1%, jednoletou dobou odkladu splácení a dobou splácení až tří let. Druhé opatření souvisí s přímou pomocí producentům obilí, ovoce, zeleniny, mléka a mléčných výrobků i masa a masných výrobků ve výši 10,5 milionu USD. Podle srbské obchodní komory je nejdůležitějším faktorem pro zemědělce schopnost prodávat své výrobky. Malí výrobci mají větší potíže s uváděním svého zboží na trh. Jako opatření vláda přijala nařízení o otevření zemědělských (farmářských) trhů již 22. dubna. To bylo rozhodující pro producenty ovoce a zeleniny s krátkou trvanlivostí, protože 80 procent z těchto komodit se prodává přímo na trzích pod širým nebem.

Podpora z EU hospodářskému rozvoji v Srbsku

Srbské Ministerstvo pro evropskou integraci uvedlo, že prostřednictvím programu EU PRO bude Evropská unie v nadcházejícím období financovat 112 projektů v celkové výši 2,5 milionu EUR. Konkrétní pomoc EU přispěje k hospodářskému rozvoji a snížení regionálních nerovností napříč Srbskem. Jedná se o druhou výzvu v programu EU PRO, v rámci které o podporu požádalo 555 podniků v nejméně rozvinutých obcích a oblastech, zejména v jihovýchodním a jihozápadním Srbsku. Program podporující rovný územní rozvoj Srbska je realizován ve spolupráci s UNOPS.

Růst počtu nemocných také v Bosně a Hercegovině

V Bosně a Hercegovině bylo za posledních 24 hodin prokázáno 119 nových případů COVID-19, jedná se o nejvyšší počet nově nakažených v jednom dni od začátku pandemie. Podle informací Ústavu pro veřejné zdraví Federace BaH byla v průběhu včerejška potvrzena nákaza 57 osob, 2 osoby během dne ve spojitostí s COVID-19 zemřeli.

V Republice srbské byla v témže dni prokázána nákaza u 62 osob.

Vzhledem ke zhoršující se epidemiologické situaci v obou výše uvedených zemích zavedlo Chorvatsko pro občany Srbska a BaH vstupující na jeho území povinnou 14 denní karanténu. Toto opatření zapříčinilo zvýšený provoz vozidel na hraničních přechodech s Chorvatskem, podle dostupných informací se však již během dnešního dne čekací doby normalizovali.

PAVEL SVOBODA, ZEMĚDĚLSKÝ DIPLOMAT, VELVYSLANECTVÍ ČR V BĚLEHRADĚ, PAVEL_SVOBODA1@MZV.CZ (KRÁCENO)

Srbsko – zhoršující se situace v souvislosti s nákazou COVID-19

Dle údajů srbského Ministerstva zdravotnictví bylo ve středu 15. 07. 2020 k 15,00 hodině v Srbsku registrováno celkem 19 334 případů COVID-19, na respirátorech bylo hospitalizováno 169 osob a celkem 429 osob zemřelo v souvislosti s nakažením COVID-19. Jen v posledních 24 hodinách bylo evidováno 351 nových nakažených osob a 11 úmrtí v souvislosti s nákazou COVID-19. Srbsko provedlo doposud celkem 515 395 testů na COVID-19 a z toho 8 393 testů v posledních 24 hodinách.

V Srbsku se od 17. 07. 2020 zavádí povinné nošení roušek i na veřejnosti. Česká republika s platností od 13. 7. 2020 zařadila Srbsko do zemí červené kategorie, kdy pro občany ČR a EU, kteří v těchto zemích strávili alespoň 12 hodin v posledních 14 dnech, bude po vstupu do ČR platit povinnost ohlásit se krajské hygienické stanici dle místa pobytu a následně jí do 72 hodin předložit výsledek PCR testu, jinak bude nařízeno nezbytné karanténní opatření. Pro občany a rezidenty Srbska platí, že do ČR budou moci vstoupit pouze v případě, že splní některou z výjimek stanovenou ochranným opatřením Ministerstva zdravotnictví České republiky.

Aktuálně také v řadách měst Srbska probíhají demonstrace obyvatelstva proti omezujícím opatřením srbské vlády, jejichž cílem je zabránění šíření virového onemocnění COVID-19. V souvislosti s demonstracemi probíhajícími v Bělehradě a dalších větších srbských městech, během nichž dochází i k násilným střetům s policií, doporučuje Velvyslanectví ČR v Bělehradu při pobytu v Srbsku sledovat aktuální situaci a vyhýbat se shromážděním, která probíhají v centrech větších měst.

Dalším z návrhů „Národního týmu pro obrození vesnic Srbska“ je rozvoj chovu divoké zvěře (jeleni, bažanti, zajíci, jeřábci, divoké kachny a další drobná zvěř) a také rozvoj loveckého turismu. Jako příklad se uvádějí Rakousko a Německo, kde jsou registrovány stovky farem jelenů.

PAVEL SVOBODA, ZEMĚDĚLSKÝ DIPLOMAT, VELVYSLANECTVÍ ČR V BĚLEHRADĚ, PAVEL_SVOBODA1@MZV.CZ (KRÁCENO)

Fronta na COVID-test v Brně 31. 7. 2020:

Zintenzivnění obchodní války mezi EU a USA na spadnutí

Úřad amerického obchodního zmocněnce (USTR) otevře k veřejné diskusi otázku celního zatížení na produkty k EU, které jsou zatíženy dodatečným clem z důvodu prohraného panelu Světové obchodní organizace (WTO) v případu Airbus. Tato veřejná konzultace bude zahájena 26. června a potrvá přesně 1 měsíc. Poté USTR vyhodnotí došlé návrhy a komentáře. Již nyní jsou v platnosti dodatečná cla na vývoz řady zemědělských a nezemědělských produktů, většinou ve výši 15 nebo 25 %. Týkají se převážně vývozu ze SRN, Francie, Španělska a Velké Británie (tedy zemí spojených s případem Airbus), ale na seznamech jsou i některé produkty ze všech zemí EU (tedy i ČR).

V rámci stupňování tlaku na obchodní partnery (z obchodního i politického hlediska) USTR nyní uvažuje o úpravě nebo rozšíření těchto položek, případně zvýšení dodatečného cla až na hodnotu 100 %. Rozšíření by se mohlo týkat položek citlivých z hlediska ČR, jako jsou pivo, cukrovinky, slad. Dále pak olivy, káva, čokoláda, pekařské výrobky, vodka, gin, ale i položky nezemědělského vývozu, např. nákladní vozy, ohřívače vody a další specifikované stroje a přístroje. V případě zavedení dodatečných cel na vybrané zemědělské a potravinářské produkty pro výše uvedené země by se tím otevřela možnost pro obdobné zboží z jiných členských zemí EU, tedy i ČR.

Prezident Trump dále výrazně omezuje vydávání většiny pracovních víz pro cizozemce

Ve svém exekutivním výnosu z pondělí 22. června se prodlužuje období pro zákaz udělovat víza s nárokem na trvalý pobyt a práci v USA. Původní opatření mělo trvat šedesát dní a bylo zavedeno z důvodu pandemie Covid-19. Nyní se ale toto opatření prodlužuje do konce roku a administrativa si tím slibuje zachování či vytvoření 525 tis. pracovních míst pro nezaměstnané z USA. Zákaz udělování víz a povolení se tak týká všech povolení k trvalému pobytu, která jsou vydávána mimo území Spojených států. Do USA se už ale nedostanou ani někteří sezonní pracovníci (netýká se oblasti zemědělství, o kterou američtí nezaměstnaní zájem nejeví), výměnní studenti, au-pair nebo i zaměstnanci nadnárodních firem.

PETR JEŽEK, ZEMĚDĚLSKÝ DIPLOMAT VELVYSLANECTVÍ ČR VE WASHINGTONU, D. C., PETR_JEZEK@MZV.CZ (KRÁCENO)

USA – Pandemie koronaviru je v USA opět na vzestupu – klesá optimismus ohledně rychlého ekonomického oživení

Poté, co se podařilo v průběhu dubna epidemiologickou situaci stabilizovat a podobně jako ve většině evropských zemí „zploštit křivku“ nárůstu nových případů nákazy, udeřil s novou silou na USA na přelomu června a července. Strmý nárůst nových případů zejména na jihu a jihozápadě země zbrzdil proces rozvolňování restriktivních epidemiologických opatření přijatých během jarních měsíců a nejvíce zasažené státy přiměl obnovit některá již „uvolněná“ omezení. Tento týden přinesl opět rekordní počty nárůstu nových případů (přes 67 tis. a sedmidenní průměr se tak vyšplhal k 62 tis.). V nejlidnatějších státech Texasu a Kalifornii byly zaznamenány nárůsty překračující 10 tis. případů. Ve čtyřech desítkách států čísla nakažených opět rostou (mimo dva výše zmíněné státy to jsou hlavně Florida, Alabama, Louisiana, Georgia a Tennessee) situace je relativně stabilizovaná New Yorku, New Jersey, Delaware a Connecticutu. Naopak pokles nakažených byl registrován pouze v Maine a New Hampshire.

Restrikce ohledně cest do a z USA, o kterých jsme informovali v dřívějších zpravodajstvích, jsou v podstatě beze změny.

Úřad pro potraviny a léčiva (FDA) vydal tento týden „Plán pro chytrou bezpečnost potravin“. Jedná se o záměry, které tento dozorový orgán hodlá v nejbližší dekádě učinit ve směru posílení systému dozoru nad trhem s potravinami s využitím digitalizace, nových technologií a přístupů. Cílem je samozřejmě snížit počty nákazy obyvatel souvisejících s konzumací potravin. Dle oficiálních statistik (CDC – The Centers for Disease Control and Prevention) vykáže v USA ročně cca 48 mil. spotřebitelů příznaky otravy z jídla, 128 mil. musí být hospitalizováno a cca 3 tis. lidí v souvislosti s takovou otravou zemře.

PETR JEŽEK, ZEMĚDĚLSKÝ DIPLOMAT VELVYSLANECTVÍ ČR VE WASHINGTONU, D. C., PETR_JEZEK@MZV.CZ (KRÁCENO)

Spojené arabské emiráty

Dnešní počet nakažených opět přesáhl 200, a tak celkové číslo dosáhlo 56 000, i když je to pro emiráty pozitivní zlepšení, situace v zemi není nejlepší. A pokud by se mohlo zdát, že ano, je nutno říci, že je hlavně nepředvídatelná. Stejně jako kroky místních vlád, a to zvlášť v každém ze 7 emirátů. Po pomalých uvolňování se zdá, že je vše při starém. Dubaj přijímá turisty, stačí mít negativní a platný test, nainstalovat si pozorovací aplikaci a vydat se do právě otevřených bazénů a na místní pláže. Nicméně když se posunete na mapě o 100km do nedalekého hlavního města, vše je jinak. Zavřené jsou téměř všechny pláže (kromě hotelových), zavřené jsou bazény a po cestě autem vás na pomezí hlavního města čeká policejní kontrola, která vás sice pustí v případě, že máte platný negativní test, ale ve frontě na kontrolu můžete stát i několik hodin. To hezky popisuje, jak rozdílné mohou být zákony ve dvou sousedních městech, v tomto případě správně řečeno emirátech. Vlastní samospráva, vlastní podpora místním firmám a v neposlední řadě vlastní zákony pro obchodníky. Dobrý příklad je firma podnikající ve výrobě nebo exportu lihovin. Je překvapivé, že spotřeba alkoholických nápojů v emirátech není vůbec malá a narazíte i specializované, trošku skryté, prodejny. Nicméně právě prodej mají na starosti ▸

oficiální distributoři. V případě Dubaje jsou to pouze dva, v Abú Dhabí je jich 6 a situace je rozdílná i ve zbývajících emirátech. Ten, jež má licenci na obchodování s alkoholem v jednom emirátu, velmi pravděpodobně nemůže vyvážet do emirátů sousedního.

Je tedy velmi důležité vždy pokládat distributorům správné otázky a ujistit se, že znají nejen legislativu a potřebné certifikace k prodeji, které se v emirátech vážou na distributora na rozdíl od výrobce, ale také na možnosti prodejů v ostatních emirátech.

LUKÁŠ ZAMRZLA, ZEMĚDĚLSKÝ DIPLOMAT VELVYSLANECTVÍ ČR V ABÚ DHABÍ, LUKAS_ZAMRZLA@MZV.CZ

Aktualizace informace k situaci na Ukrajině ve vztahu ke koronaviru (k 17. červenci 2020)

Aktuálně je na Ukrajině zavedena karanténa do 31. července 2020, nicméně kvůli epidemiologické situaci v zemi bude karanténa zřejmě prodloužena, a to alespoň o další měsíc. Na Ukrajině bylo dne 17. července zaznamenáno za posledních 24 hodin 809 nových případů nákazy COVID-19 (z toho 65 dětí a 132 zdravotnických pracovníků), zotavilo se 838 pacientů a zemřelo 11 lidí. Od začátku pandemie se jedná celkem o 57 264 případů (zotavilo se 29 769 lidí a 1 456 onemocnění podlehlo). Za poslední den byl zaznamenán největší počet zaznamenaných případů ve Lvově (132), Rivne (88), Ivano-Frankivské oblasti (67) a Kyjevě (76). Od 16. července Kyjev a 7 regionů Ukrajiny nesplňují všechna kritéria nezbytná pro uvolnění protiepidemických opatření. Jedná se o následující regiony: Vinnitsa, Volyn, Doněck, Zakarpatská oblast, Charkov, Chernihiv a Chernivtsi. V současné době se denně provádí téměř 14 tisíc testů na COVID-19, přičemž Ministerstvo zdravotnictví Ukrajiny plánuje do září jejich počet zdvojnásobit.

V Oděse bude kvůli zpřísnění karantény zakázáno pracovat v nočních klubech, kavárnách a restauracích od 23:00 do 07:00 hodin. Uvedené opatření se nevztahuje na kina a na stravovací zařízení, která cíleně dodávají potraviny. V novém školním roce bude nutné dodržovat základní pravidla: povinný screening teploty všech dětí a zaměstnanců školy, dezinfekce rukou a nošení roušek. Při teplotě nad 37,2 nebude zaměstnancům ani dětem povolen vstup do školy.

Ukrajinci, kteří se vracejí ze zemí červené zóny, musí podstoupit test PCR nebo absolvovat 14denní izolaci. Pokud do dvou týdnů nebude na Ukrajině nárůst nových případů COVID-19 vyšší než 460–480 pacientů, mohla by jí EU otevřít hranice.

YEGOR RESHETNIK, 26. 6. 2020, CZ.UKREXPORT@META.UA (KRÁCENO)